І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

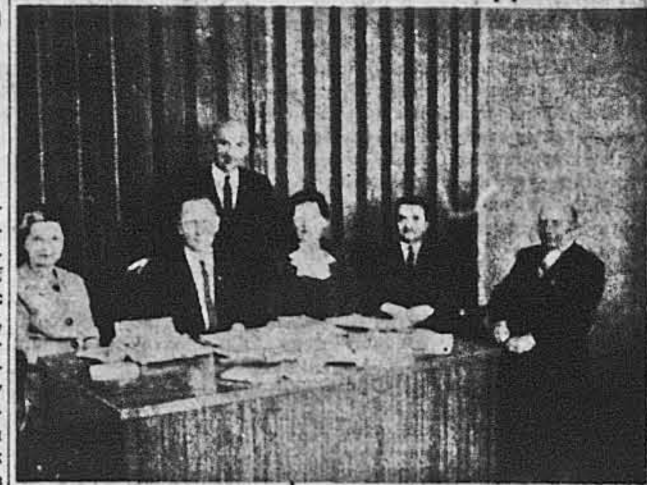
Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 95. ЦЕНТІВ 12 CENTS — ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 19-го ТРАВНЯ (MAY) 1962 — TWO SECTIONS (SECTION 1) — No. 95. VOL. LXIX.

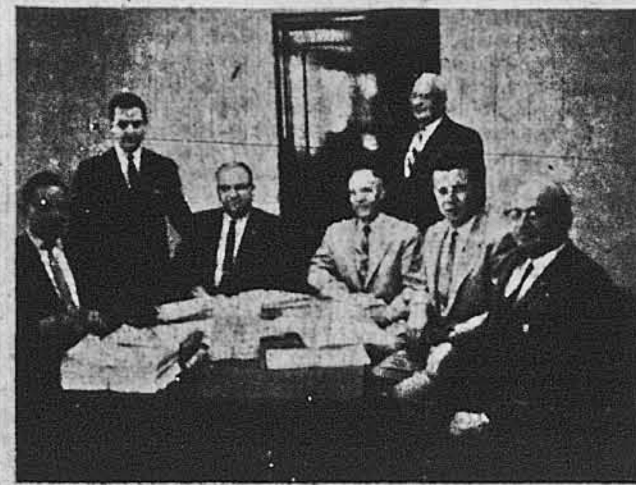
ПОШИРЕННЯ ТОРГІВЛІ — ВІТАЛЬНЕ ДЛЯ РОЗВОЮ АМЕРИКИ — ЗАЯВЛЯЄ ПРЕЗИДЕНТ

Вашингтон. — Президент Кеннеді, промовляючи на Крайовій Конференції в справі американської торгівлі, заявив 17-го травня, що зроблені Конгресом зміни в урядовому законопроєкті про поширення торгівлі, могли б знищити всі ті осяги, які ця країна має в розбудові великої Атлантійської Громади народів. На думку Президента поширення торгівлі із Спільним Ринком країн Західньої Европи є вітальним, якщо змагаємо до збільшення життьового стандарту Америки і до скріплення Атлантійського Союзу. Поширення торгівлі причиниться до контролі інфляції у ЗДА, до зменшення відпливу золота за кордон і до підтримки американської валюти. І тому то з усіх повищих причин конче треба ухвалити новий торговельний закон, який був би символом аспірацій нової ґенерації. Збільшена закордонна торгівля, — це „більший ріст економіки вдома, більший економічний поступ у вільному світі, і, що є найважливіше, поява на світому ринку великого атлантійського партнера". Президент промовляв на прийнятті 1.200 делегатів, які прибули з різних частин ЗДА, репрезентуючи 100 організацій, які підтримують урядову програму поширення торгівлі на вільні країни Европи. Промова Президента була звернена на адресу членів Палатної Комісії Способів і Засобів, яка саме тепер працює над урядовим проєктом поширення закордонної торгівлі. Президент вже має одну перемогу в цій справі, коли Палатна Комісія підтримала домагання уряду в справі головного пункту в цьому законі про фінансову допомогу тим робітникам, які могли б втратити працю внаслідок збільшеного імпорту товарів із закордону, який передбачений в новій торговельній програмі. Сенат ухвалив урядовий законопроєкт про зменшення імпорту текстильних товарів. На цій конференції промовляли ще, крім Президента, 4 члени його кабінету, які підтримували урядовий торговельний законопроєкт із становища користи для всіх департаментів. Промовляли — державний секретар Дін Раск, секретар торгівлі Лютер Годжес, секретар праці Артур Дж. Ґолдберґ і секретар рільництва Орвілл А. Фріман. Кождий із них говорив про те, що конче треба ухвалити урядові торговельні законопроєкти, бо цього вимагають потреби тих департаментів, якими вони очолюють. Раск заявив, що ЗДА не сміють замкнутися в ізоляції, бо тоді був би кінець скріпленню великої Атлантійської Федерації. Його підтримував колишній американський амбасадор до Об'єднаних Націй Генрі Кебот Ладж (республіканець).

СТАТУТОВА І ВЕРИФІКАЦІЙНА КОМІСІЇ УНСОЮЗУ ЗАВЕРШУЮТЬ ПІДГОТОВУ ДО 25-ої КОНВЕНЦІЇ

Статутова Комісія при праці. Сидять (зліва): Геновефа Жеребняк, мґр. Іван Скочиляс, Іванка Подола, мґр. Євген Мастикаш та інсп. Іван Василишин. За ними стоїть головний предсідник УНС Йосип Лисогір

Верифікаційна Комісія при праці. Сидять (зліва): Василь Попович, Іван Зазворський, Петро Головачук, мґр. Іван Телюк і Михайло Семків. За ними стоять: головний секретар д-р Ярослав Падох і головний касир Роман Слободян.

Джерзі Сити. — В четвер, 24-го травня, тут у приміщеннях головної канцелярії Українського Народного Союзу зібрались призначені, згідно з постановами статуту, Екзекутивним Комітетом дві конвенційні комісії: Статутова і Верифікаційна та, відповідно уконституувавшись, негайно приступили до виконання своїх завдань, що є остаточним завершенням підготови до конвенції. Конвенція Українського Народного Союзу, 25-та з черги і тому ювілейна, почнеться вже в найближчий понеділок, 21-го травня, в Ню Йорку в готелі Ню Йоркер та триватиме впродовж тижня. Статутова Комісія уконституувалася в той спосіб, що вибрала мґр-а Івана Скочиляса з 395-го Відділу з Філядельфії на голову, Івана Василишина з 194-го Відділу з Ню Йорку і Іванку Подолу з 125-го Відділу з Шикаґа на заступників голови, Геновефу Жеребняк з 180-го Відділу з Акрону на англомовну секретарку і мґр-а Євгена Мастикаша, представника Канади з 432-го Відділу з Торонта, на українського секретаря. Комісія, з якою співпрацюють члени Екзекутивного Комітету, зокрема гол. предсідник Йосип Лисогір, познайомившись із зголошеними конвенційними проєктами і пропозиціями та вислухавши побажань і рекомендацій Екзекутиви, розглянула в першу чергу цілість справ і проблем, проаналізувала їх і тепер, проходячи параграф за параграфом статуту дбайливо обмірковує їх, приготовляючи цілий ряд змін, доповнень і поліпшень, що будуть запропоновані нею під розгляд і ухвали Конвенції. В перевірці статуту Комісія виявила багато власної ініціятиви, мавши на увазі побажання найширших кіл членства УНСоюзу та добро організації і можливості та потреби її дальшого розвитку в нових обставинах.

Верифікаційна Комісія, з якою, подібно як і зі Статутовою, співпрацюють члени Екзекутиви, зокрема головний секретар Ярослав Падох, уконституувалася так, що вибрала Івана Зазворського з 147-го Відділу з Пенсилвенії на голову, Івана Телюка з 414-го Відділу з Коннектикат на українського секретаря, Василя Поповича з 367-го Відділу з Рачестеру на англомовного секретаря та Петра Головачука з 42-го Відділу з Ню Джерзі і Михайла Семкова з 379-го Відділу з Іллиной — без окремих призначень. Уконституувавшись, Комісія в першу чергу розглянула та полагодила протести, що були зголошені із сімох Відділів. Комісія працює систематично, після встановленого нею ж порядку нарад і свій звіт вона здасть Конвенції негайно після її відкриття в найближчий понеділок.

Праця обидвох комісій, Статутової і Верифікаційної, остаточно завершує підготову до Конвенції. Підготову до цієї великої події завершив уже й Екзекутивний Комітет УНСоюзу, як і допоміжний місцевий Конвенційний Комітет, очолюваний адв. Іваном Флисом, головою Окружного Комітету Відділів УНС Ню Йорку. Цей Комітет, крім публікації пропам'ятно-програмової конвенційної книжечки, поробив багато приготувань, щоб заопікуватися делеґатами і гостями поза конвенційними нарадами. В першу чергу цей Комітет подбав, що уже в неділю, 20-го травня о год. 7-ій ввечорі в залі Фешин Інституту при 24-ій вулиці буде виставлена опера „Катерина" з участю відомих наших артистів Марії Лисогір, Ганни Шерей, Лева Рейнаровича, Івана Гоша та Івана Самокішина. Оперою і симфонічною оркестрою, що її супроваджатиме, диригує Іван Задорожний, а режисером її є Ст. Крижановський. Хореографія — Р. Петріна, а сценічне оформлення Е. Ткачук. Того ж дня о год. 3-ій по полудні приявні вже в Ню Йорку делеґати матимуть нагоду взяти участь у благословенні нагробного каменя на могилі довголітнього гол. предсідника УНСоюзу сл. п. Дмитра Галичина на Кальварійському цвинтарі. Інформації щодо поїздки на цвинтар заінтересовані зможуть одержати від членів Конвенційного Комітету в готелі. Комітет також приготовив плян відвідин українських та важливіших американських і міжнародних установ, як і цікавіших об'єктів у місті. Члени Комітету будуть упродовж цілої конвенції урядувати в готелі та радою і порадою служити учасникам конвенції.

КЕННЕДІ ЗА СИЛЬНУ АТЛЯНТІЙСЬКУ СПІЛЬНОТУ

ЗАЯВИВСЯ ПРОТИ ОКРЕМОЇ АТОМОВОЇ ЗБРОЇ ФРАНЦІЇ

Вашингтон. — Президент Кеннеді висловився на своїй пресовій конференції у минулий четвер 17-го травня ц.р. за збереження Організації північно-атлянтійського оборонного пакту (НАТО) в якнайсильнішій формі та взагалі за Атлянтійську Спільноту, як найкращу ґарантію проти загрози збоку російсько-большевицького імперіялізму. Він ствердив, що „океан повинен бути чинником єднання, а не розмежовування". Президент кількакратно підкреслював вірність Америки супроти НАТО, відповідальність, що її на себе перейняла Америка і тягарі, що їх вона несе в ім'я тісї Атлянтійської Спільноти. Кеннеді не виключив, що колись в майбутньому Европа буде настільки сильна, що зможе боронити себе сама, але покищо вона здана в переважній мірі на американську збройну допомогу. Американських 300.000 вояків, заявив Президент, стаціоновані на европейському суходолі на просьбу Европи і до цього часу нема найменших познак, щоб Европа не хотіла бачити у себе американського війська. Так само, Президент „не чув ніякого голосу" від американського громадянства за відкликання американських військ з Европи. Президент признав, що коли б прийшов той момент, що можна б ті війська відкликати відтіль, то це було б величезне відтяження американського бюджету, але покищо це справа хіба далекого майбутнього.

Однаково сильно й недвозначно, як в обороні єдности Атлянтійської Спільноти, себто Західньої Европи, ЗДА й Канади, — президент Кеннеді висловився проти того, щоб було щораз більше держав, які мали б власну атомову зброю. Президент заявив виразно, що коли нині атомову зброю дістане Франція, завтра ще нова держава, післязавтра ще третя, то остаточно будуть однаково збільшені шанси атомової війни, як зменшена вартість НАТО, як суцільної оборонної одиниці. Однак тут же президент Кеннеді підкреслив, що найважніше в цій проблемі не є те, чи хтось має таку чи іншу зброю, а те, чи той хтось рішений боронити себе і своїх союзників проти спільної загрози. Кеннеді ствердив, що саме таким рішучим оборонцем Франції, Европи й цілого Заходу є саме французький президент де Ґоль. Президент Кеннеді відповів на запит, чи остання заява президента де Ґоля не вказує на такі розбіжності між Францією і ЗДА, що була б доцільна нова зустріч Президента з де Ґолем. Кеннеді не відповів впрост на це питання, але дав зрозуміти, що ті розбіжності не такі, як їх представляє преса. Що стосується форми взаємовідносин між самими европейськими справами, над якими йдуть тепер дискусії всередині шістьох членських країн Спільного Господарського Ринку й Британії, то — за словами Президента — це внутрішня справа Европи. Водночас Президент підкреслив ще раз, що коли річ іде про Берлін і Німеччину, то з уваги на величезні тягарі, які перебрала на себе Америка задля оборони Берліну, „хоче мати якийсь голос у вирішуванні цієї справи". Водночас Президент ще раз заявив, що коли б прийшло до будь-яких конкретних переговорів у справі Берліну, то вони будуть вестись разом з европейськими альянтами.

Дальшою важливою закордонно-політичною справою, що була предметом запитів і відповідей на тій пресовій конференції, був Південь Азії, конкретно Ляос і Сіям. Президент потвердив, що війська ЗДА вислано до Сіяму на підставі американського зобов'язання з Південно-східнього азійського оборонного пакту (СЕАТО) та на просьбу загроженого Сіяму. Проте Президент кількакратно підкреслив, що „має надію", що ляоські комуністи не хочуть війни на велику скалю та що прийде до створення в Ляосі „уряду національної єдности". Президент зазначив, що для переговорів про такий уряд треба обов'язково, щоб комуністичні війська завернули ген аж на лінію з часу перед зламанням ними перемир'я, але щоб вони взагалі завернули як мога дальше і щоб надалі не було нового порушення перемир'я.

Конференція православних єпископів засуджує релігійні переслідування в СССР

Ню Йорк. — Конференція православних єпископів Америки, що відбувається тут у приміщеннях Грецької Архидієцезії у ЗДА про 10 Іст 77-ій вулиці, прийняла у четвер дня 17 травня ц.р. резолюцію із засудженням „нової хвилі моральних і фізичних переслідувань, що їх зазнає християнська віра і релігія взагалі у Совєтському Союзі". В резолюції наведено факти масового замикання церков і засуджування під різними претекстами на ув'язнення чи каторжні роботи єпископів, священиків та членів церковних громад. Водночас із цим провідники одинадцяти східніх православних спільнот в Америці звернулися до християн всього світу, щоб вони доклали всіх заходів і зусиль для виявлювання і поборювання брутальних порушень релігійної свободи за залізною заслоною.

Французькі терористи вбили вже в Альжирі понад 4,600 осіб

Альжир. — В минулу середу 16 ц. м. продовжувалась кривава акція французьких терористів, які стріляли в білий день на вулицях міста Альжиру кожного стрічного араба чи арабку. Загалом, поки поліційна година 8.30 вечора не прогнала людей з вулиць до домів, згинуло від актів терору в тому одному дні в місті Альжирі 40 арабів і 2 европейці. Число жертв терористичної акції ОАС („Тайної Військової Організації) від початку цього року зросло до 4.682 вбитих і 3.654 ранених. Це вже другий підряд день французькі терористи мстились на мусульманах за мусульманський випад проти европейців в минулий понеділок. Впродовж тих трьох днів згинуло в місті Альжирі 115 осіб, з них 93 мусульмани. В те число не входять ті, які померли від ран і ті, що їх смерть затаїли мусульмани або французи. Французькі терористи засипали теж мусульманську дільницю в Альжирі 15-ма мінометними стрільнами з дахів европейської дільниці. Військова й цивільна верхівка в Альжирі перевела нову нараду. Рішено покликати до війська всіх юнаків у віці 19-22 роки. У самій Франції де Ґоль димісіонував двох генералів — команданта військового району Ліль і команданта французьких військ в Західній Німеччині за сприяння опозиційним підпільникам.

Лет астронавта Карпентера відкладений до вівтірка 22-го травня

Кейп Канаверал, Флорида. — Представник Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації повідомив 17-го травня, що заплянований лет довкола Землі астронавта — Мелколма Скотта Карпентера, відкладено до вівтірка 22-го травня тому, що зайшла потреба заінсталювати додатковий прилад до вимірювання висоти лету з кабіні „Аврора 7". Треба було поліпшити систему механізму, який автоматично відкриває парашут, який має сповільнювати лет кабіни, коли вона спадає над океан. Також і погода над океаном не була сприятлива, і сильні вітри спричиняли високі хвилі на океані, які внеможливлювали б астронавтові осісти на воді.

Уряд заповідає слідство в справі афери Естеса

Вашингтон. — Президент Кеннеді виявив на пресовій конференції, що 75 аґентів Федерального Бюра Інвестиґацій досліджують справу обману тексаського 37-річного промисловця і фінансиста Біллі Сола Естеса. „Уряд твердо стоїть на хвості пана Естеса" — казав Президент. Кеннеді обіцяв, що кождий федеральний урядовець, який був вмішаний до махінацій Естеса, буде гостро покараний. Президент заперечив оскарження республіканських членів Конґресу в тому, що уряд старається якнебудь приховати аферу тексаського обманця. Кеннеді не є вдоволений із того, що суд зменшив кавцію Естесові на $100.000, яку федеральний прокуратор пропонував у висоті $500.000. Президент взяв в оборону секретаря рільництва Орвілла Л. Фрімана і заявив, що має повне до нього довір'я. Сенатська Постійна Слідча Підкомісія, яку очолює сенатор Джан МекКліллен повідомила, що починається широке слідство в справі афери Естеса. З інших справ порушив Президент справу фармерського закону, над яким працює тепер Конґрес. Кеннеді заявив, що якщо Конґрес не ухвалить цього законопроєкту, то це коштуватиме платників податку в чотирьох роках $4 більйони. На думку Президента конче треба контролі над продукцією фармерських культур. Коли цього не буде, то будуть зростати запаси фармерських продуктів, і уряд матиме нові видатки на закуп цих продуктів і їх зберігання в нових магазинах. Сенат починає дебати над цією програмою в понеділок 21-го травня, але немає виглядів, щоб цей законопроєкт був ухвалений цього року. Президент ствердив, що економіка країни зростає задовільно як про це найкраще свідчить зріст в будівельній продукції.

ЗДА й Британія вимагають відмежування сферичного простору від справи розброєння

Женева. — Чарльз Стелле, діючий заступник голови американської делеґації на 17-членній конференції розброєння, та Джозеф Ґодбер, британський делеґат, вимагали на засіданні тісї конференції в минулу середу, щоб Совєти погодились на відмежування справи сферичного простору від справи загального роззброєння. Названі представники Заходу твердили, що коли б погодитись на таке розмежування цих проблем, то можна б легко осягнути порозуміння щодо користування міжплянетним простором виключно для мирних цілей, поки той обшир не стане також полем для переговорів у зброєнні. Однак Валеріян Зорін настоював знову, що необхідно зараз у першій стадії міжнародного розброєння скасувати всі закордонні військові бази та знищити всі засоби перевозу атомової зброї. Проти цієї совєтської вимоги гостро виступив канадійський делеґат генерал Е. Л. М. Бирнс.

14 летунів ЗДА згинули в катастрофі в Африці

Найробі, Кенія. — 14 летунів згинули в катастрофі американського літака, який летів з Евре у Франції до Найробі в Кенії, стоючи на службі програми висилання в найближчих днях в міжплянетні простори нового астронавта. Транспортний літак С-130 був одним із тих літаків, які розташовані в різних частинах світу, щоб рятувати астронавта в його поворотній дорозі на Землю та виловити капсулу з інструментами. Причина катастрофи не відома. Вона сталася недалеко муринського села Нґонґ за 20 миль від летовища в Найробі, куди наближувався той літак. Літак упав на густо залісений горб, куди майже нема доступу. Рятункову операцію переведено негайно гелікоптерами і парашутистами, але не знайдено нікого в живих. Погиблих летунів вважають за перші жертви у програмі висилання живих астронавтів у всесвіт.

Президент Кеннеді прибуває на два дні до Ню Йорку

Ню Йорк. — Ню Йорк приготовляється оваційно привітати президента Кеннеді, який в п'ятницю коло 5-ої години по полудні має прибути на летовище Ля Ґардія і замешкає під час кінця тижня в готелі Карлайл. Президент при цій нагоді відвідає свого хворого батька, який лікується в Ню Йорку. В суботу в полудне Президент відкриє найбільшу мешканеву кооперативу в цій країні, яку вибудували члени Міжнародної Спілки Одягових Робітників, і яка коштувала дол. 40 мільйонів та може дати приміщення для 2,820 родин. Промовляти мають, крім Президента, губернатор Рокефеллер, посадник Ваґнер і голова АФП-КУО Джордж Міні. Увечері Президент буде на прийнятті в Медізон Сквер Ґардені, яке влаштовує Демократична партія для призбирання фондів на партійні цілі. Мають зібрати коло одного мільйона долярів. Квитки на прийняття, яке відбудеться в різних приміщеннях, є по дол. 1000. дол. 100. дол. 25 і дол. 10. Президент обідатиме в ресторані „Фор Сізонс", при 99 Іст 52 вул. В неділю Президент має бути головним промовцем на зборах в Медізон Сквер-Ґардені, які скликує організація старших громадян для підтримки урядового законопроєкту медичної допомоги старшим особам в рямках соціяльного забезпечення. Вступ на ці збори коштуватиме одного доляра і вже продасться 20,000 квитків при 25 Іст 78 вул. Президент промовлятиме від 4-ої до 4.30 по пол., і його промову передаватимуть численні телевізійні і радіові стації.

Хрущов прославляє совєтсько-югославську „приязнь"

Софія. — Нікіта Хрущов виступив з великою політичною промовою у болгарському місті Варні, на публічному вічі, куди партійні наганячі зігнали майже всіх мешканців — 50.000 людей. Хрущов покищо не займався близько закордонно - політичними справами, згадавши тільки загально про „імперіялістів з НАТО" та вилаявшись на Туреччину, як на одну з чорноморських держав, яка належить до того „імперіялістичного" табору. Зрештою, Хрущов з особливим притиском говорив про „майже тотожні погляди СССР і Югославії на політику миру" та про спільні інтереси всіх балканських держав. Він називав за іменем „Болгарію, Югославію, Румунію й інші соціялістичні країни", говорячи про потребу підтримування зв'язку з „прогресивними" групами в Туреччині, що в комуністичному словництві означає закликання до більшої підривної діяльности на терені Туреччини. Несподіване приспішення Хрущовим візити в Болгарії, яку раніше заповіджувано щойно на осінь ц. р., пояснюють західні коментатори рішенням Москви продовжувати заходи, що їх розпочав совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико в Беоґраді — щодо замирення Югославії з усіми московськими сателітами, особливо на Балкані, щоб спільно повести сильніший наступ проти двох балканських членів НАТО — Греції і Туреччини.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Кеннеді** влаштовував прийняття для високих військовиків і пані Кеннеді зарядила, щоб накривати столи на площі перед Білим Домом, але коли мало початися прийняття, небо захмарилося, і пані Кеннеді наказала перенести столи до кімнати, хоч пізніше була гарна погода без дощу. На прийнятті були і дружини військовиків. Ґрала оркестра морської піхоти.

● **На острові Воллопс**, Вірджінія, з успіхом випущено японську ракету для дослідів йоносфери за допомогою американських ракет - підсилювачів. Це вже друга японсько-американська ракета, випущена у ЗДА. Першу випущено 26-го квітня, другу 16-го травня, а третю мають випустити пізніше.

● **100 конґресменів** із родинами впродовж трьох днів п'ятниці, суботи і неділі, були гістьми в місті Ню Йорку. Вони відвідали Сити Голл, відбули прогулянку довкола Манґеттену кораблем та бачили китайську дільницю цього міста, так звану Чайнатавн.

● **Сенатор - республіканець** із Ню Йорку, Кеннет Кітінґ критикує президента Кеннеді за те, що на економічну конференцію в Білому Домі не запросив представників Конґресу. Сен. Кітінґ домагається, щоб в таких конференціях брали участь і демократичні та республіканські представники Конґресу.

У СВІТІ

● **В Західній Німеччині** продовжується конфлікт між урядом та дирекцією найбільшої в Німеччині фабрики автомобілів „Фольксваґен" з приводу підвищення цін на ті автомобілі на яких 60—97 дол. Уряд запропонував компроміс, щоб до авт з підвищеною ціною вмонтувати радіоапарат, що його звичайні авта тісї марки не мають. Але продуценти не погодились. За Фольксваґеном підвищили ціни й інші автомобільні фірми.

● **В Еспанії** відбулась конференція з участю трьох міністрів, кардинала Пля і Деніеля та папського нунція кардинала Гільдебранда Антаніотті у зв'язку з прихильним становищем Католицької Церкви в Еспанії до страйкового руху робітників, які боряться за покращання їх заробіткового стану.

● **У Туреччині** коаліційний уряд кол. президента Ісмета Іноні може розлетітись тому, що між окремими партіями ведуться палкі спори довкола проблеми амнестії для політичних в'язнів. Коло 350 колишніх парляментарних послів, членів уряду та високих державних службовиків відсиджують високі кари в'язниці. Колишнього прем'єра і символ режиму, Аднана Мендереса, повісили у вересні мин. року. Т. зв. Партія справедливости, куди належить багато колишніх „демократів" з партії Мендереса, вимагає негайної амнестії, а прем'єр покликується на рішучий спротив збоку військових кол.

● **Французький високий комісар в Альжирі**, Кристиян Фуше, заповів, що плебісцит в Альжирі відбудеться 1 липня ц. р., та що в той день буде в Альжирі спокій. Того спокою берегтимуть однаково французькі військо і поліція, як мусульманська поліція, до якої набирають недавніх членів арабської протифранцузької повстанської армії.

● **Коло 250 найвидатніших португальських** артистів підтримали вимогу студентів, щоб їм дозволено святкувати „День Студента". Також сотня столичних архітектів і коло 150 письменників, малярів і акторів морально підтримали студентів в їх опозиційній акції супроти режиму португальського диктаторського прем'єра Салязара.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Багатство на піску

Впродовж кількох тижнів уся американська преса повна вісток про обманницьку аферу, мабуть, найбільшу в цій країні за останніх 50 років. Иде про Біллі Сол Естеса, тексаського промислово - торговельного магната, який — маючи всього 37 років — зумів зібрати масток, обраховуваний на суму від 50 до 150 мільйонів долярів, і створити цілу „бизнесову імперію". Біллі Сол Естес мав тисячі акрів бавовняних плянтацій, величезні елеватори для маґазинування зерна, особливо з державних харчових залишків, мав буцімто десятки тисяч збірників із штучними погноями, власну газету, ба навіть похоронний заклад і багато інших різнородних підприємств. Його головна кватира містилася в прегарному модерному будинку в тексаському містечку Пекос, недалеко якого стоїть його приватний палац вартости $150.000. Свою „головокружну" кар'єру Естес почав у 1950-му році, коли з'явився, нікому невідомий, у Пекосі, шукаючи посередництва місцевих бюр для продажу реальностей — догідних для плянтації бавовника ґрунтів. Через чотири роки після того він уже був мільйонером, а в 1960-му році контролював яких 40 компаній. До вершка своїх впливів — господарських і політичних — дійшов з вибором Дж. Ф. Кеннеді на президента. Бо Естес — активний демократ, який нібито давав на Демократичну партію річно по $100-200 тисяч пожертв. Він мав колекцію знимок з найтеплішими дедикаціями — включно з фотознимками президента Кеннеді і віце - президента Джансона. Він буцімто користувався протекційною підтримкою різних державних аґенцій, головно секретаріяту хліборобства. Саме цей партійно - політичний момент надав афері великого розголосу.

Вся ця історія виявилась внаслідок упертих закидів на сторінках маленької газети „Індепендент" у Пекосі, що позички отримував Естес на підставі фальшивих даних. Маленьке первісне слідство розрослося в цілу мережу слідств і судів. На нинішній день слідство в справі фінансово - торговельної діяльности Біллі Сол Естеса ведуть чотири суди присяжних („ґренд джюріс"), дві конґресові Комісії, включно з сенатською постійною слідчою Комісією сенатора Джона МекКлеллена, а акти цієї справи в ґенерального прокуратора Тексасу Віллі Вілсона важать вже 80 фунтів і з кожним днем розростаються. 29-го березня ц. р. Естеса та його трьох найближчих співробітників заарештовано і звільнено до часу розправи — за бондами в сумі 25 до 100 тисяч долярів за кожного. Їм закидають добування позичок на базі фальшивих даних, перекупство державних урядовців, підроблювання документів, порушення протитрестового закону, неправдиві податкові зізнання і багато інших „дрібничок". Виявилось, що Естес дістав позик на суму понад $22 мільйони завдяки своїй славі успішного бизнесмена та політичним зв'язкам. Покищо устійнено, що Естес винен $12 мільйонів, на які не має покриття. В зв'язку з тою аферою є вже кілька зречень і звільнень високих урядовців. Секретар хліборобства Орвіл Фрімав бідкався на пресовій конференції, що не мав поняття про дійсний характер Естеса і його бизнесів. Ціла „бизнесова імперія" Естеса розлетілась.

Афера Естеса доказує, що в Америці спритні обманці все ще мають поле до попису. Але вона доказує також, що при існуванні вільної преси та цілої сіті державних контрольних органів ніякий великий обман не може тут довго втриматися.

Це, безумовно, прикра справа для нинішньої державної верхівки із Демократичної партії, але вона не зашкодить їй у публічній опінії, якщо уряд енерґійно виявить та покарає дійсних винуватців і визнає свої помилки. Це єдино „забере вітер з вітрил" республіканській опозиції, яка використовує аферу Естеса для політичної розгри.

Злочинна перфідія Кремлю

У зв'язку з переведенням серії випробувань нуклеарної зброї, що їх започаткували З'єдинені Держави Америки 25-го квітня ц. р. на віддалених від будь-яких людських поселень Різдвяних островах Тихого океану, кремлівські самодержці і керівники світового комунізму та їхні експозитури по всьому світі організують „протестаційні акції" проти „американських атомщиків", „потвор в людській подобі", „провокаторів" і т. п. Зокрема широко розгортає Кремль „хвилю обурення і гніву" в Україні та в інших республіках Совєтського Союзу. Як повідомляє друкована українською мовою совєтська преса, по всьому СССР відбуваються багатолюдні мітинґи, учасники яких, нібито, гнівно й рішуче протестують проти „нових злочинств американських атомщиків, проти агресивних підступів американських імперіялістів", проти їх „підлих провокацій" і т. д. Водночас із цим учасники цих організованих режимом демонстрацій вимагають „негайного припинення цього безумства", як вони називають ведені З'єдиненими Державами Америки атомові спроби. Пишучи про ці протестаційні мітинґи, совєтська преса не забуває підкреслювати, що „гнів і обурення" охопили весь світ, хоч, по правді кажучи, ці демонстрації, організовані комуністами в різних країнах, дуже спорадичні й мізерні.

Усі ті вияви „гніву й обурення", перебільшені до неймовірних розмірів комуністичними пропаґандистами, обраховані на шантажування ЗДА і західніх держав, цікаві хіба з того погляду, що вони увиразнюють безприкладний стан жахливої непоінформованости населення поневолених Москвою країн, вдержуваного совєтськими тиранами в повній несвідомості того, що дістьєя на самому ж таки терені Совєтського Союзу.

Вісім місяців тому, у вересні 1961-го року, очолюваний Нікітою Хрущовим і його маршалами совєтський режим започаткував був довжелезну серію ядрових випробувань на території самого ж таки Совєтського Союзу. Від 1-го вересня до 23-го жовтня 1961-го року відбулося двадцять три такі випробування, а завершені вони були 30-го жовтня того ж року детонацією понад 50-меґатонової бомби. Злочинна перфідія комуністичного режиму у відношенні до народів Совєтського Союзу виявилася в тому, що, сповіщаючи про пляновані випробування, не поінформовано їх про те, що відбуваються ці детонації в області Нової Землі, значить на совєтській території, поблизу заселених областей, як і про те, коли вони відбуваються. Ні разу населення СССР не було попереджене про важку загрозу радіяції, спричиненої цими детонаціями. Що більше, сповіщаючи під час 22-го з'їзду КПСС про детонування совєтської супербомби, Хрущов — під реґіт його соратників із ЦК КПСС — кпив собі, що трапилася, мовляв, помилка, бо совєтські „учені" експлодували бомбу більшої потужности, як було вираховано. Можна собі уявити, яке глибоке й стихійне було б обурення поневолених Москвою людей, якби вони знали всю правду про совєтську серію ядрових випробувань, зокрема про те, де вони відбуваються і якою потужністю визначаються детоновані бомби. Гнів і обурення підсовєтських народів були б тоді напевне могутніші й щиріші, як організовані тепер кремлівськими атомщиками протестаційні мітинґи проти ЗДА.

В такому самому стані і в неспромозі реаґувати так чи інакше на злочин комуністичного режиму триматиме Кремль підсовєтських громадян і під час переведення заповідженої цими днями Хрущовим у Болгарії нової серії совєтських ядрових випробувань. Протестуючи проти американських „атомових грибів", підсовєтські народи так і не знатимуть, що куди ближчі, куди страхітливіші й загрозливіші „атомові гриби" виростають з наказу Кремлю на совєтській таки території.

НОРОВИСТИЙ КІНЬ

Мюнхен. — Голова уряду Німецької Федеративної Республіки д-р Конрад Аденауер завжди визначався як вірний і непохитний супутник З'єдинених Держав Америки. За влади Айзенгавера і покійного Джана Ф. Доллеса це був безсумнівний факт: Аденауер і Доллес були також персональними приятелями. Тоді була надія „з позиції сили" відбити натиск Москви на вільний світ і навіть відсунути совєтську імперію назад.

Але в змінених обставинах доводиться тепер великодержавам шукати інших шляхів виходу із політичної ситуації. Над світом, мов меч Дамокла, висить мариво атомової війни. Уряд президента Кеннеді мусить платити високу ціну за помилки своїх попередників: адже можна було без великих жертв „поставити на коліна" московських володарів за президентури Трумана і навіть Айзенгавера. Але в сучасній ситуації є на вибір — або атомова війна з руїною цивілізації і фізичним знищенням великої частини людства, або — спроба розмежування з комуністичним світом, у першу чергу з Москвою. Щоб цього досягнути, вашинґтонський уряд почав „мацати ґрунт" у секретних переговорах з представниками московського уряду в Москві і в ЗДА.

Головним „каменем преткновенія" в цих переговорах є Берлін. Москва хотіла б позбутися цієї скалки в тілі Німецької совєтської республіки, створеної з волі Кремлю. Однак, західні великодержави, не вважаючи на загрози Хрущова укласти сепаратний „мировий договір" з державою комуніста Ульбріхта і віддати цьому своєму попихачеві всю владу над шляхами сполучення вільного світу із Західнім Берліном, — західні уряди рішені обороняти свої права в тому місті, навіть з ризиком збройного конфлікту. Більшого не може обіцяти урядові Німецької Федеративної Республіки ні одна держава світу.

Необхідність продовження закритих переговорів між Москвою і Вашинґтоном у справі Берліну визнав і німецький уряд через свого міністра закордонних справ Шредера, що був на недавній конференції міністрів закордонних справ держав НАТО в Атенах. Ідучи до Атен, Шредер відвідав свого прем'єра в Каденаббії, в Італії, де Аденауер відпочивав, і той погодився з політичною лінією свого міністра.

Вернувшися з свіжими силами до Бонну, 86-літній „козак - невмирака" Аденауер полетів до Берліну. 7-го травня на пресовій конференції канцлер німецького уряду заявив, що він зовсім не вірить у корисний вислід переговорів Москви з Вашинґтоном у справі Берліну, що міжнародна контроля сполучення Західнього Берліну з вільним світом, у якій взяли б участь і невтральні країни, „нездійсненна". Щодо майбутности Берліну, то Аденауер зазначив, що, на його думку, краще лишити справу так, як вона є тепер.

Ця заява викликала велике здивування і занепокоєння у Вашинґтоні і Лондоні. Там зрозуміли заяву Аденауера, як повторення заяв французького президента де Голя, який уважає, що із Москвою не варт розмовляти, поки Хрущов не перестане загрожувати своєю мілітарною силою вільному світові.

В приводу протестів з Вашинґтону і Лондону уповноважені німецького уряду мусіли заявити, що проголошення Аденауера на пресовій конференції треба інакше розуміти. Однак, це не стерло неґативного враження, що лишилося від берлінської пресової конференції.

В німецькому уряді, в парляменті та в пресі суперечність між позицією Аденауера і урядів ЗДА та Англії викликала занепокоєння. Німеччина лежить на межі комуністичного світу, і тут глибоко відчувають потребу нормалізації відносин з Москвою, навіть ціною тимчасового примирення з фактом існування совєтської зони Німеччини. Ґарантії Москви для свободи Західнього Берліну тут уважають за можливі, якщо Москва не збирається почати нову світову війну: адже Москва, в своєму власному інтересі, визнала незалежність Австрії, не вимагаючи від тієї країни, щоб вона стала членом Варшавського пакту. Дехто каже, що Аденауер виступив у Берліні як „норовистий кінь" і цим сам пошкодив своєму престижеві. Противники Аденауера — а такі є також у його власній партії — кажуть, що тепер прийшов час, щоб канцлер зрікся влади, як то обіцяв він зробити в 1961-му році, коли після довгих переговорів створив новий коаліційний уряд. Адже Аденауер витворив не тільки нікому непотрібне напруження між своїм урядом і Вашинґтоном: у Берліні, в промові, зголошеній у сенаті того міста, Аденауер висловився, мовляв, Европейська Господарська Спільнота, до якої належить 6 держав, може „луснути", якщо до неї прилучиться Великобританія. Знову мусіли підлеглі Аденауера в Бонні давати виснення, що Аденауера, мовляв, неправильно зрозуміли. Однак, ці заяви і спростування створили німецькому канцлерові „недобру пресу" в Німеччині. Бож, коли Аденауер не вірить ані трохи в будь-який успіх переговорів Вашинґтону з Москвою, то мусить визначити свій шлях, заявити, що мали б робити уряди, які хочуть відвернути від людства катастрофу атомової війни. Здається, Аденауер, як і де Ґоль, свого пляну не мають.

А втім, 86-літній Аденауер не є недосвідченим в політиці дітваком. Твердять, що він діяв свідомо, щоб дати відчути у Америці, щоб вона більш рахувалася з думкою і престижем Німеччини. Так теж зрозуміли той виступ Аденауера у Вашинґтоні: і по цій лінії пішли розмови амбасадора ЗДА у Бонні Довлінґа з старим канцлером та особистий лист Кеннеді до Аденауера.

П. А.

***Б А Т Ь К И!** Зв'яжіть замолоду Ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їй кращу будучність, а нашій громаді у вільнім світі нового свідомого члена.*

А. Заплітний

ВИСОКІ ВІЙСЬКОВИКИ НА ЦЕНЗУРІ

(2)

З промови генерала Карола викреслено такі слова: „Не робіть помилки. Ми є тепер в стані війни — і то війни тотальної. Вона є тотальною, як і її ціль є тотальна, а саме — цілий світ". А з промови адмірала Беннета викинено таке речення: „Теодор Рузвелт дав нам добру пораду: говорити м'яко, але мати в руках велику палицю". Цензорський олівець викреслив такі слова полковника Ярборо: „В разі повної чи обмеженої війни, ми повинні мати на увазі величезну силу за залізною заслоною, якою є народи, що не погоджуються з комуністичним режимом".

Генералові Вілсонові наказав цензор з його промови викинути слово „війна", а вставити замість нього слово „оборона", бо слово війна — „дуже брудне".

Цензори завжди брали Хрущова „під свою опіку". Вони викидали цілі уступи, в яких були бодай натяки на його погрози чи брехливу пропаґанду.. Вони ставили звичайно примітку: „Прошу оставити Хрущова в спокою, він говорив образово і не мав на думці фізичного знищення ЗДА".

Адміралові Биркові заборонено в цілості дві промови в першій половині минулого року. Наведемо з них деякі уступи:

„Ми не сміємо подаватися й хитатися, дозволяти собі бути нерішучими, ми навіть не маємо причини бути такими, як наймогутніша держава в світі, не маємо підстави боятися будь-кого. Чому ми дозволяємо, щоб нашу волю підривала горстка галасливих людців, які без сорому заявляють, що вони воліють бути червоними, як мертвими. Вони дуже бояться, і вже впали жертвою російської психологічної пропаґанди. Вони не беруть до уваги величезних і успішних заходів нашої військової сили. Я вірю, що атомової війни не буде, бо якби Совєтський Союз її почав, то не має такої сили в світі, яка врятувала б його від знищення. Ми про це знаємо — знають це росіяни також".

„Кожна доба має свої конфлікти, кожну добу чекає інший виклик, але великою прикметою нашої доби є факт що виклик, який стоїть перед нами, матиме дуже важливі наслідки для нас і для наступних поколінь. На наших очах вирішується доля вільного світу. Ми, а властиво ЗДА, мусимо цей конфлікт виграти або будемо свідками, як помре воля, а з нею й вільна людська спільнота. Щоб злі люди мали успіх, треба, щоб добрі люди нічого не робили".

„Військова сила має дуже велике значення, і ми мусимо її цілий час тримати на висоті, але це ще не все. Ми мусимо ще мати рішучість вжити її проти всякого напасника і всякої його тактики. Комуністи сподіваються, що ми полегшимо їм працю. Вони вірять, що наша байдужість, наша апатія, наша виключна увага до матеріяльних справ послаблять наші ідеї і наші ідеали, які вони хочуть знищити. В кінцевому рахунку вони розраховують на самолюбство і глупоту вільних людей. Якби така калькуляція у відношенні до нас або до нашої держави була правильна, тоді атомова зброя, якою б могутньою вона не була, не зможе захистити нашої волі. Ясно, що мають вибирати американці. Можемо жити на волі або в рабстві. Якщо комуністи захоплять нашу країну, не буде вже вибору, залишиться тільки неволя".

„Наші предки знали, що поступки можна робити в справах, але ніколи в принципах. Людина, яка зломила свої засади, втратила все: певність себе, пошану до себе і повагу в інших. Вона стає слабою, нерішучою і втрачає відвагу, яка для нації є конечно потрібною і якої ніщо заступити не може".

Такого приблизно змісту були цензуровані промови вищих старшин. В них не було нічого, що можна назвати втручанням у внутрішні справи держави чи заходи політичних партій, не було критики теперішнього уряду. Якщо взяти до уваги погрози Хрущова, совєтських маршалів, московського радіо і преси — слова американських старшин були дуже повздержливі в тоні і далекі від будь-яких образ.

Постає питання: що, властиво, було причиною цієї нерозумної цензури?

Про це не могла довідатися ні сенатська підкомісія, ні автори промов — старшини, ні широкі кола громадянства, бо секретар оборони МекНамара заборонив всім урядовцям, які були на списку цензорів, являтися перед комісією і давати будь-які виснення. Коли ж сенатори поставили справу руба, настоюючи на своєму праві все знати, — президент Кеннеді затвердив рішення секретаря оборони, покликаючись на право екзекутиви відмовитися від виснень і не давати джерел своїх інформацій, якщо цього вимагає безпека держави.

Не бажаючи загострювати конфлікту, підкомісія припинила розслідування в справі цензури, продовжуючи переслухання щодо антикомуністичних семінарів та загального освідомлювання вояків.

Очевидно, таке рішення президента Кеннеді не було доброю розв'язкою проблеми. Передусім воно залишило армію в почутті незаслуженої образи. Воно свідчить також про брак почуття відповідальности найближчих дорадників Президента, які, щоб рятувати свою репутацію, не загалися втягнути в крутіж цензурної афери найвищий державний авторитет. Бож не є ніяким секретом, що Президент вправді про все рішає, але, будучи тільки людиною, не має ані часу, ні спроможности всі справи розібрати і мусить з конечности приймати, як свої, думки і поради дорадників.

Колишній президент Айзенгавер, якого допитувала сенатська підкомісія, заявив, що дотеперішня цензура є недоцільна, що треба її відкликати, а старшинам заявити, про що саме вони не повинні згадувати в своїх виступах. А якщо старшини такий наказ порушуватимуть, то за це треба їх притягати до відповідальности.

Справа військової цензури є проявом ширшого суспільного процесу, який назрівав довгий час і, не дійшовши до свого закінчення, може прибрати різних форм. Вже тепер на підставі того, що сталося, по розгляді конфіскованого матеріялу, можемо прийти до таких висновків:

Поперше — старшини Армії ЗДА не становлять групи державних урядовців, які на все погоджуються і в усьому притакують зверхній владі. В справах організації армії і оборони держави в найширшому цього слова розумінні, вони напевно на нарадах при

(Закінчення на стор. 3-ій)

ГОЛОС ЧИТАЧА

Еміґрація своє завдання виконує

У „Свободі" з 8-го ц. м. надруковано статтю п. С. Гординського про совєтську книжку „Зарубіжні фальсифікатори української літератури" А. Мазуркевича. Автор тієї книжки, що має широкий запас ярмаркових виразів, щедро обділив ними найвизначніших наших літераторів та науковців, головно за їх працю в Енциклопедії Українознавства.

Нав'язавши до цієї теми, пригадуємо читачам, що у 1956-му році буковинці на еміґрації видали поважний, на 935 сторінок твір під заголовком „Буковина, її минуле та сучасне". Критика у вільному світі прихильно відзначила появу цієї книги, деякі рецензенти подали її як взір та приклад, як треба такого роду монографію писати й видавати.

Широкому загалові невідомо, що видавнича комісія порозсилала цей твір, зчаста безплатно, чи то в імені своїх щедрих жертводавців, що уможливили видання цієї книги, чи то у своєму власному імені, до цілої низки університетських та публічних бібліотек багатьох держав, яких тут вичислювати не будемо, але, м.ж. іншими, і до Совєтського Союзу.

І на Україні поява цього твору не пройшла непомітно. Її згадав у „Вістях з України" з листопада м. р. якийсь О. Тимошенко. Але це був тільки прелюд, бо у видавництві „Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном" (яка довга назва!), в Києві, появилася на 32 сторінки книжечка, підписана Ів. Дудичем, Гр. Андріящуком і М. Шпанюком „Радянська Буковина і її минуле". І як же мізерно вона виглядає в порівнянні до еміґраційного видання!

З підзаголовків цитуємо такі як: Ні, це не були визволителі, — Вірні слуги фашизму, — Втікачі від свого народу, — і Чудові перетворення (очевидно що совєтської влади). Читач легко зрозуміє, що там дісталось М. Василькові, д-рові Залозецькому, націоналістам, що „вбивали направо й наліво", еміґрації, що „вислуговується всім розвідкам". Словом — зміст та форма відомі, бо вони повторюються з малими змінами у всіх подібних публікаціях.

У буковинському середовищі вже заворушилось. Видавши твір про Буковину в українській, тепер починається праця над виданням скороченого до 250 - 300 сторінок цієї книги в англійській мові. Це заповнить давно існуючу прогалину в одній із світових мов, як доказ про право звати себе господарями цієї землі. А для краю — це буде ще один документ - свідоцтво, що еміґрація своє завдання у великій мірі виконує.

Ф. Лукіянович

Д-р Юліян Рабій

ДРОГОБИЦЬКА РЕВОЛЬТА У 1919 Р.

(2)

Головою Ради був місцевий швець Терлецький, колишній австрійський цуґсфюрер, який, вернувшись додому з большевицького полону, зібрав коло себе осіб лівих переконань і став головним організатором бунту.

3-ій курінь розмістився у школі, при вулиці Міцкевича, навпроти польського костелу. Висилаючи стежі по місту, він не мішався в поліційні дії, які належали до нашої польової жандармерії, командантом якої був хор. К. Коник.

Виявилося, що найперше Жовнірська Рада вирішила була виарештувати всіх старшин в місті. Але бунтарі, пограбувавши державні та військові склади, великі приватні магазини і ресторани, розбіглися, і в місті залишилось місцеве шумовиння, яке гуляло собі і грабувало, що можна. Однак не було жадних бійок і убивств. Зрештою, бунтарі мали закороткий час для своїх popisів, вони були заскочені швидкою акцією нашої влади.

Військова Команда видала оголошення, закликаючи людність задержувати спокій і звернути пограбоване майно та зброю. Крім цього жандармерія переведа хатні ревізії, забираючи зброю і військове майно у тих, хто не хотів його звернути.

Пляни Жовнірської Ради захопити владу в повіті не повелися, бо, крім бунту парубчаків в селі Уличне, ніде не було жадних замішань. В селі Уличне кільканадцять хлопців з їх провідником Михацьом, роздобувши десь кріси, обеззброїли місцеву поліційну станицю і почали грабувати населення та гуляти. Однак дві чети з 9-ої сотні під командою четаря Ю. Р. і чета зі Стрия з хор. Яцьом Т. завели порядок в селі, виарештувавши бунтарів і їх провідника.

Революта Жовнірської Ради під проводом Терлецького не могла поширитися, бо рішуча акція 3-го куреня перешкодила її розвиткові. І так розвіялися пляни ворохобників заволодіти Дрогобицьким повітом.

В ліквідації цієї революти взяв участь також Гуцульський курінь під командою пор. Гриця Голинського, який тоді в дорозі до Ходорова переїздив через Дрогобич. Головний двірець вже був зайнятий, збунтованою міліцією, яка навіть виставила там дві малого калібру гармати, проте лише „на пострах", бо ніхто з міліції не вмів орудувати гарматами. Гуцульський курінь розігнав міліціонерів, прочистив місто від сторони станції і від'їхав на призначений постій, а в місті залишився тільки наш курінь.

В міжчасі людність частинно звернула пограбоване майно, головно однострої, взуття, кріси і амуніцію, а решту відібрала наша жандармерія, і в ті однострої переодягнено майже цілий курінь. Отаман Грабовенський знову обняв команду міста, дрогобицькі старшини розійшлися по своїх містах, всюди запанував спокій, і мешканці вийшли на вулиці оглядати місто „по революції". Членів Жовнірської Ради виарештувано, а Терлецький навіть не встиг перебратися за циві́ля і в мундурі австрійського цуґсфюрера був відведений до в'язниці. Всіх їх, як і бунтарів з Уличного, передано до диспозиції військового польового суду в Дрогобичі, який засудив Терлецького і Михаця на кару смерти, а решту — на довгоречинцеве ув'язнення.

3.

Після виснення всіх обставин і причин цієї неславної революти, виявилося, що пляновано її на велику скалю. Жовнірська Рада мала захопити місто і повіт, а опісля зайняти цілий дрогобицький нафтовий басейн з Бориславом, Тустановичами і Мразницею, з усіма копальнями і Нафтовим Комісаріятом, де тоді урядував Семен Вітик.

Семен Вітик, колишній посол, знаний зі своїх лівих переконань, був запеклим ворогом д-ра Євгена Петрушевича і цілого Уряду ЗОУНР, заклав собі Бориславську республіку, зорганізував свою ґвардію, що складалася здебільша з польських робітників - соціялістів, і не визнавав розпоряджень Української Національної Ради і Військових Команд. Про це широко згадує д-р Лонгин Цегельський у своїх споминах, описуючи „вітиківську республіку". Про С. Вітика згадується також в „Історії Українського Війська", вид. Івана Тиктора: „Коли Галицька Армія опинилася у Наддніпрянщині, біля кабінету УНР знайшла прибіжище колишня опозиція Уряду ЗОУНР зі Семеном Вітиком на чолі, що постійно каламутила воду..."

Всі сліди в доходженнях вели до „вітиківської республіки", проте, висланій до Борислава четі не вдалося відшукати самого Вітика, і Українська Національна Рада наказала опісля розз броїти його „ґвардію", а сам він з'явився аж у Кам'янці Подільському.

Пляни Жовнірської Ради не вдалися також тому, що наше населення відносилося вороже до всяких „рад", творених за зразком большевицьких комітетів, очолюваних самозванчими, нікому незнаними типами.

Зближалися Великі Свята. Отець ігумен з церкви ОО. Василіян на Ринку звернувся до нашої Команди з проханням взяти участь у Воскресній Утрені і вислати почесну сотню УСС для віддання воскресних сальв. Команда куреня призначила мене командантом цієї сотні. В суботу ввечері 19 квітня 1919 р., у заквітчаних зеленню стрілецьких шапках, уставилася сотня коло церкви, біля якої зібралися тисячні маси нашого громадянства, дожидаючи першого українського Великодня на вільній Галицькій Землі.

Задзвонили дзвони, процесія вийшла з церкви, і під спів воскресних пісень загриміли тричі почесні сальви моєї сотні. У святі взяла участь команда полку зі сот. Зеноном Носковським, пор. Романом Купчинським і пор. Сократом Іваницьким на чолі, перед якими сотня, на закінчення свята, передефілювала, маршуючи до своєї касарні.

Нині даремно хтось шукав би в Дрогобичі при вул. Трускавецькій тієї гарної, старовинної церкви і монастиря ОО. Василіян, збудованих у 18 столітті, бо, як читаємо в Енциклопедії Українознавства, большевики зруйнували їх, аж до фундаментів, щоб і пам'яті не залишилося про те, що на тому місці дзвонили воскресні дзвони і український народ прославляв Бога вольними устами.

Під час слідства судові власті виявили незаперечно, що в тій революті брала участь большевицька рука. Всі оголошення Жовнірської Ради, їх редакція, їх зміст і форма, всі комуно - большевицькі гасла і льозунги вказували недвозначно на зв'язки Жовнірської Ради з комуністичними ячейками, хоч ті ячейки були дуже добре засекречені.

Шило з мішка все вилізе, каже наше народне прислів'я. В р. 1958 появилася в Совєтах п'єса якогось П. Щербака під назвою „Сяйво в пітьмі". Совєтська „Літературна Газета" подала, що театр ім. Заньковецької у Львові поставив ту п'єсу, яка висвітлює „благородну тему революційного подвигу за свободу і щастя пригноблених мас, які у квітневі дні 1919 р. у Дрогобичі піднялись зі зброєю в руках, за владу рад". Але Москва — читаємо в тій газеті — „не могла тоді подати своїм братам - галичанам належної помочі". Як та „поміч" виглядала пізніше, про те свідчать десятки тисяч незнаних українських могил, розкиданих по Галичині і Сибіру.

На третій день Великодніх Свят наш курінь одержав наказ виїжджати на фронт під Львів, і ввечері того ж дня від'їхав через Стрий - Бібрку до села Кротошина, де зайняв позиції.

ЗБОРИ УККА В ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

15-го квітня відбулись Загальні Збори Відділу УККА при співучасті великого числа присутніх. Збори відкрив голова п. В. Білик, привітавши зібраних та делегата з Централі. До президії ввійшли: п. С. Максимяк — голова, проф. О. Ващук та проф. П. Савчук заступники, делегат з Централі п. мгр. І. Базарко та секретар п. Ф. Колодій.

Від управи звітував п. Білик, наш невтомний працівник на народній ниві, який з гарячим бажанням помогти в кожній праці віддає свої сили на те, щоб будувати нове краще життя в громаді. Із цього звіту довідуємось, що на протязі року Відділ УККА влаштував „Листопадове Свято" з участю представників Листопадового Зриву п. Ганни Дмитерко Ратич та д-ра В. Білозора, та „Січневі Роковини". Мистецьким оформленням сцени зайнялась пластунка п-на Б. Блаженко. Відділ подбав про проголошення „Дня Української Незалежности". Під протекторатом УККА відбулись свята „Тараса Шевченка", „Свято Героїв", протестаційне віче проти вбивств провідних діячів сл. п. д-ра Ребета та Ст. Бандери. Відділ брав участь в імпрезах 150-літті народин М. Шашкевича і 70-літті уродин Митроп. Ісповідника Кир Йосипа Сліпого.

Відділ включався в усі політичні акції, висилаючи всюди письма - інтервенції до сенаторів і конгресменів. Сам голова очолив комітет збірки на пам'ятник Т. Шевченкові, яка дотепер дійшла до $3,000. П. В. Білик теж переводив збірку на Нац. Фонд, яка цього року дала суму коло $2,000. У кожній хвилині допомагав Відділові знаний громадсько - політичний діяч — адвокат Марсел Вагнер.

Закінчуючи звіт, висловив він подяку всім членам Відділу та поодиноким організаціям, які совісно виконували свій обов'язок. Опісля звітувала п. І. Качмарська, а за неприсутнього п. В. Литвинку подав звіт п. Білик і так приявні довідались, що на Національний Фонд зібрано $1,996, на коляду $487, на інвалідів при співпраці СУА — $ 110. — Разом $ 2,593.

Опісля звітував культ.-осв. реф. інж. Ю. Харченко, який заявив, що влаштування повищих академій, свят, та збірок завдячуємо оркестрі „Сурма" під проводом п. Губіцького, та співпраці Рідної Школи, Пласту, ООЧСУ, та СУА.

П. мгр. І. Базарко заявив, що праця Централі базується на праці Відділів і від їх діяльности залежить вислід змагань усієї української громади. Взивав і надалі продовжати велике діло, до якого, ми всі покликані. По звітах на всякі запити давали вичерпні відповіді делегат з Централі та п. Білик.

Іменем Контрольної Комісії п. А. Шаран поставив внесок на уділення абсолюторії членам Управи.

До нової управи ввійшли: В. Білик — голова, М. Петришин і О. Демченко — заступники, п-ні І. Качмарська — секретарка, проф. Ст. Максимяк — скарбник, інж. Ю. Харченко — культ.-осв. реф, Г. Бура, М. Баран, Д. Дидик — члени. А. Шаран, Д. Притуляк і В. Литвинка — Контрольна Комісія. А. Драган, І. Цьолко іІ. Грабар — Тов. Суд.

Голова В. Білик, подякував за довір'я. Відспіванням національного гимну закінчено збори. Опісля при скромній перекусці ще довго обмінювались думками.

Ф. Колодій,
секретар заг. зборів

ПРИЙНЯТТЯ ДЛЯ УЧАСНИКІВ 25-ої КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Ситі. — Окружний комітет Відділів УНС Гудсонської округи влаштовує в понеділок дня 21-го травня ц. р. увечері прийняття для делегатів 25-ої Конвенції УНСоюзу. Відбудеться прийняття в новому Українському Народному Домі в Джерзі Ситі при 90 Фліт Стріт. Про докладний час прийняття будуть поінформовані делегати в понеділок ранком в часі конвенційних нарад.

Дещо з життя Української Громади в Найставні, півн. Філядельфія

Українсько - американській спільноті відомий Найставн з того, що він належить до перших осередків, у яких почало формуватися організоване життя українських піонерів на цьому континенті. Уже 21 липня 1907 р., під проводом Михайла Маліцького й Григорія Шагали, тут створено Братство св. Володимира, в числі сімнадцятьох членів, яке уже на початку 1908 р. прилучилося до Українського Народного Союзу і тепер має назву 105-го Відділу УНС, та нараховує понад 300 членів. У календарі Українського Народного Союзу з 1913 р. читаємо, що організована діяльність наших піонерів на Найставні відродила й стримала від винародовлення не одну українську родину.

З різних розвідок довідуємося, що ті наші піонери були першими у Філядельфії, які в 1908 р. розвинули прегарний малиновий прапор. На тому терені, у проводі Громади працював також довгі роки всім відомий головний касир Українського Народного Союзу, п. Роман Слободян. Під його проводом, в часах творення Української Держави в 1917-1920 рр Українська Громада в Найставні була одна з перших, може навіть на цілім американськім континенті, яка поспішила з поміччю відродженій Українській Державі, й закупила її бонди сумою понад дол. 2,500, з чого на дол. 500 закупило Братство св. Володимира, 105-ий Відділ Українського Народного Союзу.

Проминули літа, а з пожовклих листків читаємо, що для Найставнської Громади немалу працю вложили також такі відомі громадяни, як Микола Росилович, Степан Слободян, адв. Теодор Свистун та д-р Павло Дубас. Згадані найбільше причинилися до того, що побіч всіх культурних проявів, Громада зуміла зорганізувати й утримати школу українознавства, яка успішно проіснувала цілий період між першою й другою світовими війнами. Школа була поставлена на висоті завдань, були навіть заанґажовані Сестри з Чину св. Василія.

Тим то людям завдячуємо те, що в цій місцевості майже всі тут народжені володіють українською мовою. Слід згадати, що власне з тієї школи вийшов п. Петро Слободян, який під час другої світової війни, як старшина американської армії, був перший з тих, який нав'язав зв'язки з українською еміґрацією в Европі, та сповняв функцію зв'язкового між Апостольською Столицею, Преосв. Епископом Іваном Бучком та Українським Епископським Ординаріятом у Філядельфії. Слід також згадати, що з тієї школи вийшов Степан Шеґда, що тепер очолює сильну організацію американських Воєнних Ветеранів, українського роду.

Коли прийшла друга світова війна, очі Громади звернулись знов на рідний край та на невідрадне положення українського народу. Громада почала реалізувати свої пляни будови нового будинку, що й завершено з початком 1948 р., коштом понад сто тисяч долярів. Згадані події зумовили у Найставнській Громаді певний застій, але вже від 1955 р. тут знов починає відроджуватись активність, а успіхи в тому році заслуговують на увагу, за що осібне признання треба висловити п. Василеві Посполиті, який в роках 1953-1960 був секретарем 105-го Відділу Українського Народного Союзу й рівночасно від 1955 р. очолює згадану Громаду.

Саме в цьому році він зумів дібрати до Управи Громади людей праці, більшість яких роджена на рідних землях. Спеціяльно є дуже добре обсаджена референтура культурно - освітніх справ, яку очолює Ярослав Росола. Немає ані одного вечора, щоб тут не формувалась якасі творчість. Тут, побіч діяльности 105-го Відділу УНС, почали зосереджувати свою діяльність церква Царя Христа 48-ий Відділ СУА, Український Музичний Інститут Пласт, СУМ та різні спортові організації, а останньо заложено навіть Український Драматичний Студентський Гурток, до управи якого увійшли: Ярема Тимків, Дарія Стулковська й Стефанія Мицак, студенти з останнього року гімназії, 11-го березня влаштовано силами самої молоді гідну уваги академію, під кличем „Українська молодь Найставну у поклоні Шевченкові".

При Громаді створено Спомагаючо - Дорадчий Комітет, у склад якого входять відомі малярі, музики та різні фахівці науки й техніки. Як рідко перед тим Громада має намічену програму на довший час, з точно означеними цілями, включно з циклами наукових доповідей фахівців. В найкоротшому часі плянується також посилення організаційної діяльности, головно організування членів 105-го Відділу УНС.

Гідно вив'язується Громада й на зовнішньому відтинку. Слід згадати, що представники Громади беруть постійну участь у Комітеті Перебудови Найставну, який від 1958 р. очолює голова нашої Громади, п. Василь Посполита. Члени Управи займають визначні становища у Демократичній Партії, і Громада має зв'язок з посадником Філядельфії п. Тейтом.

Щоб краще схарактеризувати діяльність, треба згадати, що в цьому році члени управи Громади безкоштовно, власними силами, перебудували сцену, чим заощадили Громаді коло дол. 1000.

д-р Михайло Диміцький

Короткі вістки

● **В Еспанії** все більше говорять про відродження монархії у зв'язку з вінчанням Хуана Карльоса з грецькою княжною Софією. Еспанська преса принесла широкі ілюстровані звідомлення про те вінчання з надзвичайно прихильними коментарями. Зате еспанська цензура не дозволяє популяризувати ім'я батька Хуана Карльоса, Дон Хуана, сина Альфонса XIII, який є правним наступником престолу. Загально вважають, що ген. Франсіско Франко хоче „перескочити" Дон Хуана, поминути його та проголосити королем Хуана Карльоса. В цій справі Франко ніби вже виготовив закон про наслідство престолу.

● **У Конґо** є коло 150.000 втікачів із сусідньої португальської колонії Анґолі. Вони поділені між яких 12 політичних партій і груп, які взаємно ворогують. Між ними є дві найбільші партії політичних еміґрантів, лідери яких одні одним закидають, що вони теризовані й непевні свого життя — збоку земляків.

● **Полковник Абдель Хамід Серрай**, колишній шеф сирійської розвідки, потім віце - президент Об'єднаної Арабської Республіки, арештований в Сирії під час тамошнього перевороту й зірвання федераційного зв'язку з названою Республікою, втік з в'язниці разом із своїм в'язничним сторожем. Вони щасливо перебрались до Каїро, де їх прийняв президент Абдель Гамаль Нассер.

ВИСОКІ ВІЙСЬКОВИКИ НА ЦЕНЗУРІ

(Закінчення зі сторінки 2-ої)

замкнених дверях так само сміливо обстоюють свої погляди, як це робили в своїх публічних виступах. Цим вони також виконують свій обов'язок з великою користю для держави.

Подруге — старшини ЗДА, непомітно для американського громадянства, протягом одного десятиріччя перейшли далекий шлях від військовиків - професіоналістів до політичного думаючих громадян, що з'ясували собі, яке місце в світовому укладі займає їхня батьківщина, хто є її ворогом і якими засобами треба обороняти від нього країну, не занедбуючи своїх професійних обов'язків та не встряваючи в поточну діяльність політичних груп і партій.

Потретє — Армія ЗДА стала вже поважною моральною силою навіть в очах американського громадянства. Це видно хоч би з того, що урядовим чинникам, які мають демократичну більшість в Конґресі, не вдалося ударемнити старань, створити підкомісію для розгляду цензурної практики. Через Конґресові протоколи вони дійшли до відома ширших кол громадянства. Американська Армія є і була найльояльнішою збройною силою, що її мала будь-коли будь-яка держава. Її престиж надзвичайно високо піднісся внаслідок успіхів полковника Ґленна в орбітальному леті. Тому постійне підкреслювання деякими урядовими особами і частиною великої преси вищости цивільної влади над військовою, при загальнознаних промахах цивільного сектору, не має моральної підстави.

Почетверте — 140 генералів і адміралів, які були на цензурі, і які можемо без вагання уважати за представників Армії ЗДА, не дали собі накинути будь-якої світоглядової, суспільної і політичної доктрини, а формулували свої погляди й норми своєї поведінки виключно з реальних фактів та обставин, в яких опинилася Велика Американська Республіка.

Мабуть найбільше признання заслужила собі Армія ЗДА тим, що не заразилася модним і дуже поширеним тепер на Заході псевдолібералізмом, тобто інтелектуальним рухом, який звузив свої симпатії до „великого російського народу", наділяючи його такими чеснотами, яких він ніколи не мав, та до російської революції, як до „найбільш поступового прояву нашої доби", якою вона ніколи не була.

Справжній ліберальний рух, який зродився в 17-му століттї по потрясеннях, викликаних реформацією, був навіяний толеранцією, пошаною до людської гідности і співчуттям до покривджених суспільних кляс і поневолених народів. Він поважно трактував ідею рівности, справедливости і дуже причинився до скасування невільництва. Анґлійський поет Дж. Байрон брав участь в боях грецьких повстанців проти турецької армії.

Сучасні псевдоліберали, з різними назвами, зрадили ці ідеали і принесли їх в жертву обом російським ідолам. Вони ані разу не здобулися на моральне обурення, на протест проти жорстоких дій московських комуністів супроти неросійських народів. Признавши свою нижчість перед російським народом, вони себе давно морально роззброїли і вже давно перестали бути серйозним противником московського імперіялізму, хоч дуже часто і дуже голосно представляють себе антикомуністами.

Таких псевдолібералів мав на думці адмірал Бирк, кажучи: „Людина, яка зрадила свій принцип, втратила все. Вона докотиться до дна пропасти".

Цитати і факти до цієї статті взято з Конґресових Протоколів ЗДА з 12, 15, 19, 20 лютого, з 1, 8, 15, 21 березня і з 12 квітня 1962-го року.

● **Палатна Комісія** в справах неамериканської діяльности покликала на переслухання 32-річного американського залізничника Дейвіда П. Джансона, який виїхав до СССР і, розчарувавшися в комуністичному „раї", втік до ЗДА.

● **14-го травня**, ЗДА відбули вже одинадцяту пробну атомову експльозію над Пацифіком в районі острова Різдва Христового. Голова Комісії Атомової Енергії д-р Ґленн Т. Сіборґ заявив, що ці пробні вибухи дають потрібні інформації для продукції атомової зброї.

З НАШИХ БУДНІВ

ЧАС ВЕЛИКИХ ЗБОРІВ

Народ сказав своє тверде слово і визнав мене недостойним репрезентувати наш Відділ Т-во „Культура" на цій ювілейній, 25-ій Конвенції Українського Народного Союзу. Сумне, але правдиве. Невдача болючіша для мене ще й тим, що згаданий народ був у більшості жіночого роду... З жінками я живу в приязних стосунках, вихваляю їх при всіх оказіях, називаю героїнями, — і за те мені така вдяка! Як робити рух і пропаганду для пікніків — тоді я їхній вибранець. А коли прийшлось вибирати делеґата на Конвенцію, то про мене забули... „Ой, зрада, зрада, карі очі — зрада!"

І що з того, що я зробив собі, п'ять років тому, прекрасне кольорове фото, яке хотів тепер помістити в пропам'ятній книзі? Що з того, що поробив певні пляни, нав'язав контакти, взяв на себе деякі зобов'язання?.. Тепер це все пішло в трубу. Я вже й не згадую про дієти, які, звичайна річ, теж мають свою притягаючу силу... Проте, Шановні Делеґати, я буду духом з вами, а тілом також, зокрема під час бенкету. Також не буду протестувати, коли хтось з вас запросить мене до кімнати в готелі на трактамент. Я тепер безпечний, нешкідливий: нікому не підставлю ноги, не помішаю плянів, не зазіхатиму на нічий „джаб".

Трохи легше стало мені на душі, коли, бувши в кума з Філядельфії на святах, я довідався, що й кум провалився. І то як! Ну, мене народ не вибрав... „Віс майор". Вища сила. А його народ хотів вибрати, поставив „у кандидати в депутати", як говорять товариші в Краю, а він, уявіть собі, засидівся з синами - соколами перед телевізором, задивився на пригоди Папая - Шпінакоїда, і на смерть призабув, що в Горожанському Клюбі відбуваються збори його Відділу... А коли пригадав собі, то вже було запізно. Маєте ще один доказ, до якого нещастя приводить в хаті телевізія...

Шановні Делеґати, всенародні вибранці! Я знаю, що ця Конвенція не буде легка. Йтиме затяжна баталія за народні інтереси, за добро і щастя Батька-Союза. Лиха доля захотіла, що в такий переломовий час забракне на барикадах таких двох „файтерів", як і мій кум і я, грішний... Проте, ще не все втрачене, дорогі друзі! В критичному моменті вдайтеся за підмогою до пані добродійки Соневицької, яка цим разом репрезентує наш славний Відділ Т-во „Культура". Жадна сила, жаден противник не встоїться на полі бою, коли достойна пані добродійка встануть і заберуть слово!

Що ж... В цьому місці треба вдаритися кулаком у груди і визнати свій гріх, хочби по великодній сповіді. На останній Конвенції в Клівленді я не списався надзвичайно: мій кум був поставив один внесок — щоб Культурна Комісія УНСоюзу розписала літературний конкурс. То правда, що з цього внеску нічого не вийшло, але він був поставлений, підпертий з підлоги, схвалений і запротоколований. А я — жадного внеску не поставив, ні разу не говорив „до трубки", не належав до жадної комісії, не ходив на „кокуси", а деколи, признаюся, замість на наради, йшов подрімати до сусіднього кіна, де було трохи краще охолодження...

Тож може цілком справедливо народ визнав мене негідним заступати наш славний Відділ на цій ювілейній, 25-ій Конвенції Українського Народного Союзу, першій в історії нашої великої Організації Конвенції, що почнається оперою „Катерина".

Ікер

Зі спорту

„ТРИЗУБ" — ШЕФФІЛД ЮНАЙТЕД 1:4 (0:3).

У суботу 12-го травня, на горбоватому грищі при 29-ій та Кембрія, в присутності коло двох тисяч глядачів дебютувала у Філядельфії дружина Шеффілд, що зайняла четверте місце у першій дивізії Англії. І так як почалася гра, виглядало, що повторяється сормолина історія з перед двох літ, коли „Тризуб" програв до Менчестер 10:0. Три разил у відстані що сім хвилин витягав Башаров м'яч із сітки, два рази не без власної вини. Перші ворота впали із самобивчого, коли Кравець змінив напрям низького стрілу, другі з замішання, а треті із вкриття Вінісм чільника Пейса, що вирвався і потряс сітку гострим стрілом.

І коли вже виглядало, що „Тризубові" грозить катастрофа, гра зрівноважилася. Але було вже запізно. Наш напад грав припадково, цебто тратив м'ячі замість задержувати їх. А згодом перейшов у наступ, Длугош та Чижович промазали гарні нагоди. Перевага „Тризуба" скомкретизувалася у 5-ох невикористаних наріжниках.

У другій половині, з Варварюком, що мав мало стрілів, Горзелінґом не місце нестійкого Бородяка і Манджині, що здав один з найкращих змагань, „Тризуб", наче Фенікс, переродився. Не тільки був рівнорядним противником англійців, як це було у першій половині, але мав тверду перевагу. Але напад не стріляв. У 2-ій хв. В. Чижович переніс м'яч через воротаря і Яковина добив у сітку. Потім Санчез гарним дріблінгом минув 1-ох противників і з вісім метрів післав м'яч поверх поперечки. Три нагоди не використав нерішений Яковино.

І тут англійці, що раніше оперували делікатними фавлями, перетворилися у Литл Клаб і почали брутальну гру. Сторонничий суддя Гірі, що толерував і тамсамим заохотив англійців до твердої гри, у 38-ій хв. подиктував до „Тризуба" оспорювану і бездоганно виконану одинадцятку і це запечатало кривдячий для нашої дружини вислід цієї гарної і швидкої гри.

Шеффілд — це тверда, швидка і зіграна із собою дружина, що опановує м'яч горою і низом, але ніяк не гордує недозволеними засобами, що їй не приносить симпатії глядачів.

У „Тризубі" оборонні лінії віднайшли себе троха запізно, але коли це сталось, трудно було їх перейти. У нападі позичені В. Чижович та Зіто не виправдали сподівань. Яковино, Длугош та Бонецці тільки частинно задоволили. Санчез ліпший від Ферейри, блистів Манджині.

У передмачу, з рамени Рекрієйшен Сентер за фінал...

Обережна дієта зменшує можливість занедужати на серцеву атаку

Ню Йорк. — Два лікарі д-р Сеймор Г. Рінцлер і д-р Джордж Дж. Крайстекіс звітували на зборах Стейтового Відділу Лікарського Товариства про те, що рекомендована департаментом здоров'я обережна дієта зменшує на 30 відсотків можливість занедужати на недугу серця т. зв. „коронарну трамбозу". Ці висновки зроблено на основі 10-річних студій над впливом дієти на недугу серця. Директор міського бюра харчування в Ню Йорку д-р Нормен Джолліфофе заклав був „Протикоронарний Клюб", члени якого добровільно зобов'язалися харчуватися обережною дієтою. „Клюб" нараховував майже 1,000 членів. Ця „обережна" дієта складалася з кокурудзяної олії, риби, горіхів, каші та пісного м'яса. Не вільно було їсти масла, повного молока і сметанкових сирів, маргарини, волового і вепрового м'яса, баранини та яєць. Ці лікарі не роблять жадних висновків із своїх студій, тільки стверджують статистичні факти.

чаші Філядельфії віку Пі Ві (до 10 літ), дружина під назвою вулиціє Перці в українському складі побила на голову поляків 10:0. Це вже третій рік цими хлопчиками жертвенно опікується п. В. Буньо і між ними є кілька справжніх талантів, що як візріють і розвинуться, можуть стати скелетом зукраїнізованої першої дружини „Тризуба". Це є політика на довшу мету і ми думаємо, що до реалізування цих заложень треба було проводам наших дружин вже давніше приступити. Ще не є запізно до цієї теми ще повернемось.

Ф. Лукіянович

РОЗШУКИ

Рідня з України пошукує: ПАСЛАВСЬКУ Анастасію, рік народження 1910, ПАСЛАВСЬКОГО Михайла, рік народження 1912 (діти Андрія Паславського), що жили до війни у Ню Йорк Сіті). Пошукувані, або вістки про них, подавати на адресу:
Michael MYHAL
2338 W. Rice Street
Chicago 22, Ill.

Приятель із Франції пошукує у важливій справі
ЙОСИФ БАДИК
з Циневи, повіт Долина. Мав би перебувати в околиці Бостону, Масс., або інших містах Америки або Канади. Нагорода $25.00
Paul WASYLYSHYN
927 Queen Street W.
Toronto 3, Ont., Canada

ТАРЗАН, ч. 4841. Напад мавп'ячого племени!

Волохата креатура зі звисаючими бровами таємно підкрадалася до пана джунглів . . .

Та нагло він опам'ятався немов тварюка перед небезпекою, тремтячи від інстинкту самозбереження . . .

Щоб протиставитися племені великого самця мавп. — Я є Акут! — ричав їхній провідник.